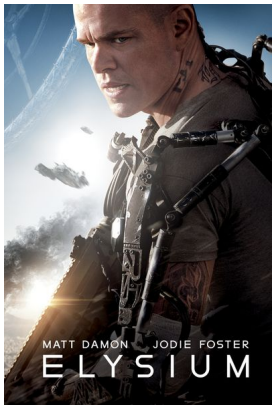

Η κινηματογραφική μελλοντολογία υπήρξε πάντα ένα αγαπημένο κομμάτι των δημιουργών. Είναι και ένας τόπος όπου πολλά επιτρέπονται και γίνεται αποδεκτή κάθε πρακτική. Στις σοβαρές παραγωγές, συνήθως καλύπτεται από το πέπλο της απαισιοδοξίας αλλά ακόμα πιο συχνά υπάρχουν παράθυρα αισιοδοξίας τα οποία καλούμεθα να διευρύνουμε κυρίως, για να περιορίσουμε σήμερα, το κακό, το άσχημο, το απάνθρωπο του μέλλοντος. Αυτό είναι και το κυρίαρχο μήνυμα των περισσότερων κινηματογραφιστών. Ας είμαστε σήμερα περισσότερο, δίκαιοι, έντιμοι, άνθρωποι διότι όλα θα δοκιμαστούν σε υπερθετικό βαθμό, αύριο.

Στο κλίμα αυτό κινείται και το Elysium που πραγματεύεται τη ζωή στη Γη το έτος 2.154, δηλαδή «μόλις» 140 χρόνια μπροστά. Ο σκηνοθέτης δεν μας είναι άγνωστος. Τέσσερα χρόνια νωρίτερα μας είχε απασχολήσει με το District 9. Είναι ο Νοτιοαφρικανός Neill Blomkamp, ο οποίος έχει γράψει και το σενάριο. Δεν είναι τυχαίος ο συνδυασμός της καταγωγής του και η κινηματογραφική του θεματολογία. Οι κοινωνικές παραστάσεις του και η θεματική του είναι συγγενείς. Λογικό.

Έτσι, τέσσερα χρόνια μετά το District 9 επανέρχεται, με ένα, ίσως, κοντινό θέμα και με μια παρεμφερή καταγραφή.

Η υδρόγειος έχει καταντήσει ένα πελώριο δοχείο απορριμάτων. Ότι ζει και κινείται πάνω της είναι σκουπίδι. Χωρίς μέλλον, καταδικασμένο στην μόλυνση, στις ασθένειες, στο περιθώριο. Οι συνθήκες είναι εφιαλτικές. Η εργασία έχει μεταβληθεί σε μισθωτή σκλαβιά, η εξουσία στηρίζεται στην τυφλή υπακοή που εφαρμόζουν τυπολατρικά και βίαια μηχανικές κατασκευές, περιθώρια για αντίδραση δεν υπάρχουν. Κόλαση. Προχριστιανικά θα το λέγαμε Τάρταρα, όπως τουλάχιστον θα το περιέγραφε η πάμπλουτη Ελληνική μυθολογία. Και στον

αντίποδα (πάντα προχριστιανικά) τι βρίσκεται; Τα Ηλύσια Πεδία. Elysium λοιπόν, που σαν μια φωτεινή, καθαρή, παραδείσια ρόδα περιστρέφεται στον ουρανό της Γης. Εκεί ζουν οι ολίγιστοι τυχεροί. Χωρίς ασθένειες, χωρίς βία και πολέμους, βουτηγμένοι στον πλούτο, στη χλιδή, στο ευ ζην.

Η παραβολή είναι σαφής. Ό διαχωρισμός του κόσμου σε γκέτο λίγων πλουσίων και αναρίθμητων φτωχών. Είναι μια ιστορική αλήθεια αλλά και μια προειδοποίηση ότι όσο πιο μεγάλη είναι η διαφορά, τόσο πιο επικίνδυνη καθίσταται.

Ασφαλώς περνά και άλλα μηνύματα ο Blomkamp. Για το πόσο άδικη μπορεί να γίνει η κρατική εξουσία, για το πόσο εύκολα μπορεί να σπρώξει τον πολίτη σε παραβατική συμπεριφορά, το πόσο αναλώσιμοι είναι οι εργαζόμενοι. Αλλά και για την κυριαρχία του χρήματος επί της πολιτικής, για το απάνθρωπο ηλεκτρονικό μέλλον που γεννάται από το ηλεκτρονικό σήμερα, για την κωδικοποίηση των πάντων.

Προφανώς είναι μια φουτουριστική ταινία, με πλοκή και ρίζες επιστημονικής φαντασίας. Μπορεί να κατηγορηθεί για διάφορα, καθώς προσπαθεί να εξισορροπήσει πολλά αντιφατικά πράγματα. Προσωπικά το μόνο που μου έλειψε είναι λίγο χιούμορ. Μια ειρωνεία, ένα σχόλιο, λίγο χαμόγελο, έστω και πικρό. Το δικαιολογώ με την προοπτική ότι ο δημιουργός του ήθελε μια μαύρη ατμόσφαιρα. Πέρα από την προβληματική όμως, γεννά και συναίσθημα, συγκινεί έστω και με πρωτογενή θεματική, σε αναγκάζει να σκεφτείς, ενδεχομένως και να αντιδράσεις. Συνεπώς περνά και τα μηνύματά της και σε συνδυασμό με τα σκηνικά, την γενικότερη κινηματογραφική γραφή κρίνεται ως πετυχημένη.

Ναι κάποιες στιγμές γίνεται υπερβολική. Σε κάποιες άλλες εξωπραγματική. Αλλά εκ των πραγμάτων, λόγω περιεχομένου, δεν μπορούσε να αποφύγει αυτές τις παγίδες.

Στο ρόλο του καλού ήρωα ο Matt Damon, του κακού ο Shartlo Copley, σε εκείνον της σατανικής συνωμότριας η
Jodie
Foster
, ενώ η Βραζιλιάνα

Alice
Braga
είναι η καλή και ταλαίπωρη ηρωίδα.